

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Keltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Atentatul contra lui Stolipin.

În nrul trecut am descris pe scurt atentatul, ce l-au făcut revoluționarii ruși împotriva prim-ministrului rusesc Stolipin și căruia i-au căzut jertfă atâția oameni. Azi dăm chipul atentatului, în care se vede pustiirea bombei, cum isbește de pereți și la pământ oamenii și zdrobește tot ce-i este în preajmă.

Știm, că atentatul a fost făptuit ziua și că Stolipin și nevastă-sa au scăpat nevătămați, pe când uciși au fost la 40 de oameni și mulți alții răniți. Între cei uciși au fost și

făptuitorii. Unul din ei, care a întocmit atentatul, s'a chemat Morozov.

Între cei morți sunt mai mulți fruntași ruși, cum este generalul Saniatin, șeful serviciului siguranței publice, Voronin, șef de cabinet la guvernatorul din Moscva, Kostov, fost guvernator etc., cari ceruseră audiență spre a vorbi cu Stolipin.

Stolipin a scăpat așa, că odaia, în care se afla a fost mai departe de antișambră (intrare) unde au explodat bombele. La el se

afra Polivanov, mareșal de nobili. Polivanov tocmai eșea din odaie, când s'a întâmplat explozia. El a simțit, că se ridică în aier și apoi a fost trântit la pământ, perzându-și simțirile și numai târziu și a venit în ori.

Atentatul acesta a fost din cele mai mari, ce s'au săvârșit în vremea din urmă în Rusia.

Detunătura a fost așa de grozavă, încât oamenii au fugit de prin case la uliță, gândind, că e cutremur de pământ.

Munca deputaților noștri.

— Darea de samă a dep. Dr. Mihali. —

Am amintit în nr. trecut, că deputatul și șeful clubului dietal naționalist, Dr. Teodor Mihali și-a ținut darea de seamă înaintea alegătorilor sei, în Ileanda-mare, Duminecă în 26 August. c. făcându-i-se o primire călduroasă.

După darea de seamă din Ileanda, dl Mihali a plecat prin comunele cercului Ilendei, ținând în tot locul vorbiri frumoase alegătorilor.

Din însuflețita vorbire (dare de samă) din Ileanda, ne având loc îndestulitor, dăm partea privitoare la munca, ce au săvârșit-o deputații naționaliști în dietă, în scurta vreme cât a ținut sesiunea dietală.

Dl Mihali desmințind zvonul, lăsat de contrarii politici, că între deputații naționaliști ar fi neînțelegeri și ar fi porniri de desbinare, zice:

Fraților! Înainte de a trece la darea de samă amănunțită asupra activității noastre parlamentare, Vă comunic că în cele 41 ședințe ținute între 21 Mai și 30 Iulie a. c. au luat parte din cei 25 de membri ai clubului nostru 22 de inși, luând cuvântul de 80 de ori și făcând 13 propuneri și 9 interpelații.

Primul obiect de desbatere pus la ordinea zilei a fost cererea de indemnitate a guvernului, adică cererea de a i-se da guvernului imputernicire din partea dietei, ca să poată cheltui din visteria statului până în 1 August și dacă budgetul, adică preliminarul de spese încuviințat din partea dietei nu-i este dată. De această imputernicire guvernul avea trebuință pentru a putea scăpa de starea de ex-lex, în care se găsea până atunci, cheltuind din banii țării, fără ca sumele cheltuite să fi fost mai înainte, după cum cere legea, încuviințate de parlament.

La discuția indemnității a luat parte partidul nostru prin numeroși oratori, de sine se înțelege că noi ne-am văzut siliți a denega votarea indemnității din cauza neîncrederei noastre prea întemeiate ce o aveam față de guvern. Oratorii noștri au motivat din multe puncte de vedere această neîncredere, scoțând mai cu seamă la iveală ne mai pomenite abuzuri, brutalizări, fărădelegi, atrocități și omoruri comise cu osasia alegerilor, conduse de actualul guvern.

Urmând la desbatere adresa, adică răspunsul cel dă parlamentul rescriptului împăratesc prin care se deschide sfatul țării, partidul nostru a prezentat un proiect de adresă separat.

Cu prezentarea acestuia a fost încredințat din partea noastră colegul sârb Dr. Mihail Polit. Venerabilul bătrân deși om trecut de 73 de ani, supunându-se hotărârii partidului a comentat într-o vorbire de 2 ore cu tot atâta dibăcie, cu câtă știință și pricepere îndreptățirea postulatelor depuse în proiectul nostru de adresă. În proiectul nostru de adresă se exprimă dorința ca toate neamurile din patrie cu puteri întrunite să lucrăm pentru întărirea tronului și a patriei. Pentru ajungerea acestui scop noi relevăm ca prima condiție rezolvarea chestiunii naționalităților în senzul, ca să se țină cont de caracterul poliglot al statului nostru, punân-

du-se capăt năsuștelor îndreptate întru realizarea utopiei maghiarizării. Pretindeam sufragiul universal direct secret după comune, fără nici o restricțiune, cât și arondarea dreaptă a cercurilor electorale; garantarea prin legi pozitive a dreptului de întrunire și a libertății presei, reducerea serviciului militar la 2 ani, introducerea dărilor progresive. Mai departe ceream introducerea mai multor reforme economice, ușurarea sorții clasei muncitorilor, considerarea intereselor noastre culturale, cât și încetarea persecuțiilor în contra autonomiei bisericii naționale sârbești și pentru biserica gr.-cat. românească acordarea autonomiei.

Cât de îndreptățite erau postulatele cuprinse în proiectul nostru de adresă, dovedește mai lămurit împrejurarea, că oratorii guvernamentali nu au fost în stare de a spune nimic meritoric în contra conținutului acestuia, ba din contră ei au supus unei critice aspre proiectul lor propriu de adresă. Mai mulți inși dintre ei au constatat chiar, că nu votează din convingere pentru proiectul majorității, ci numai din considerații de tactică și de disciplină de partid. — Între împrejurările date chiar și acest modest rezultat a servit partidului nostru ca izvor de satisfacție.

A urmat apoi discuția asupra budgetului. La această desbatere a luat parte partidul nostru cu 25 vorbiri. Budgetul fiecărui resort a fost supus din partea oratorilor noștri celor mai aspre și drepte critice. Multe răni de care suferă viața politică a statului nostru, le-am arătat, numind totodată și mijloacele cu ajutorul cărora s'ar putea vindeca. Votarea budgetului am denegat-o. Cauza a fost neîncrederea noastră față de guvern și faptul că proiectul de budget nu ținea seamă de adevăratele interese ale populației.

Prin oratorii noștri am înaintat propuneri, cari dacă ar fi fost primite din partea majorității, de sigur ar fi contribuit mult la delăturarea unor rele, mari, cari bântuesc poporul din patria noastră. Prin un orator al nostru s'a făcut propunerea, ca dările restante în urma ex-lex ului întru cât ele nu întrec sumade 200 cor. să fie plătite în decurs de 3 ani, în rate de câte jumătate de an, fără de a se socoti percente de întârziere.

Prin alt orator am propus ca ministrul de honvezi să fie însărcinat cu elaborarea unui proiect de lege, prin care serviciul militar să fie redus dela 3 la 2 ani. (Va urma).

Sibiu, 7 Septembrie n.

Dare de seamă. Deputatul Dr. Iuliu Maniu își va ține darea de seamă despre lucrarea sa în dietă și stările politice, Duminecă în 9 Sept. n. în Vințul-de-jos.

Unirea Bosniei cu Croația. În curând Maiestatea Sa luând parte la manevrele sudice, va călători și în Bosnia. Din acest prilej, la stăruința partidului Starcevician din Croația, conziliul comunal din Agram a hotărât să transmită Maiestății Sale o adresă, prin care este rugat să împlinească dorința poporului croat de-a uni cu Croația și Slavonia provinciile Dalmația și Bosnia și

Herțogovina, ca aparținătoare Croației. Astfel să se restabilească vechiul regat al Croației. Consiliul comunal al Agramului a invitat toate primăriile să aducă o asemenea hotărâre și să o trimită regelui.

Lucrul însă cu marea Croație a rămas baltă, după-ce guvernul croat a nimicit hotărârea consiliului comunal din Agram și a oprit trimiterea adresei la M. Sa.

Bucuria șovinismului. Iarăși au fost dați în judecată și osândiți mai mulți alegători români din cercul Lugojului pentru pretinsă agitație la alegeri etc.

Astfel au fost osândiți la tribunalul din Lugoj, Ioan Margau și Const. Stoicanescu, la câte o lună închisoare, iar V. Paulescu, T. Crașovan, P. Șoimu, C. Paulescu, I. Cocioba, N. Paulescu și D. Târziu la câte 6 săptămâni închisoare. Toți aceștia sunt din Coșteiu.

Mai departe a fost osândit măiestru pielar din Lugoș Porfirie Opreșon pentru »agitație« la 10 zile temniță de stat și 40 cor. amendă, țeranul Toma Cristiu din Surducul-mare pentru »impotrivire contra autorității« la 10 zile închisoare, învățătorul din Ramna, Iliescu pentru »agitație contra legii izraelite« și pentru »provocare la crimă« cu 14 zile temniță de stat și 40 cor. amendă.

Șoviniștii pot să se bucure, numai să nu le fie bucuria înzadar.

Prietinie și înfrățire? Compatrioții noștri maghiari tocmai acum se străduiesc să lege o înfrățire cu Cehii. De ce simpatii însă se bucură ei la Cehi și preste tot în lumea slavă, se vede din cele petrecute zilele aceste în Fiume.

Miercuri, în 5 Sept. c. au sosit în Fiume venind din Agram, la 700 de studenți slavi, Cehi și Dalmatini (Socoliști). Ei au cântat cântece slave, între cari și cântarea »Un ștreang Maghiaronilor« S'a născut pe strade bătaie și abia miliția a făcut rânduială. Au fost mai mulți răniți și 12 studenți au fost arestați.

Bună prietinie!

Tărăboiu în Israel. În Constanța (Dobrogea) a avut conflict dl Petre Grădișteanu, presidentul Ligei culturale, cu Kucsera consul austro-ungar în Constanța, din pricina limbei ungurești. Kucsera a fost palmuit și se zice, că a fost rechemat la Viena.

Din pricina aceasta mareărăboiu în foile Israelului unguresc.

Espoziția din București. Espoziția națională va fi vizitată în zilele ce urmează de diferite grupuri românești dela noi și din alte părți.

Din Bucovina pleacă la espoziție 1000 de țărani, sub conducerea mai multor inteligenți.

Un grup de Români din Arad și jur pleacă în 15 Sept. c. conduși de deputatul Vas. Goldiș.

Un alt grup de Români din Țara Olului pleacă în curând. Întâlnirea acestora va fi la gara din Brașov.

În 8 Sept. c. au sosit la București vre-25 de societăți de cântări din Ardeal, Bănat, Bucovina și din țară. Tot atunci au sosit »Junii« din Brașov. Li-s'a făcut tuturor o primire călduroasă. Numărul cântăreților este de 2000. Ei vor da concerte și toți împreună vor da un »festival coral.« Junii din Brașov vor produce cavalcada lor originală, ca la Paști în Brașov.

Adunarea societății teatrale.

Cele mai însemnate lucrări ale adunării Societății pentru fond de teatru român, din Lipova, s'au săvârșit Miercuri, săptămâna trecută, — cum am amintit în nr. trecut — în ședințele II și III.

În aceste ședințe au venit la rînd rapoartele comisiunilor, apoi diferite propuneri, și după discuții vrednice s'au luat hotărîri, menite a înainta afacerile societății.

Din raportul comisiei pentru înscrierea de membrii noi s'a constatat, că s'au înscris 3 membri fondatori (Băncile »Lipovana« și »Meseriașul« și prot. Dr. Tr. Putici,) 14 membri pe viață, 55 membri ordinari și 22 ajutători. Dela toți aceștia s'au încassat ca taxe vre-o 3000 cor.

Socotelile societății fiind în bună rînduială, comitetului s'ă dă absolutor. La raportul general, care s'ă ia la cunoștință, s'ă fac între altele, următoarele propuneri, cari s'ă și primesc:

1. S'ă se îngrijască comitetul pentru o activitate mai întinsă a bărbaților de încredere în cercul lor de activitate.

2. Comitetul s'ă ia dispozițiile necesare ca membrii s'ă-și plătească regulat taxele, iar pe restanțieri, după ce-i provoacă și nu plătesc, s'ă-i declare de șterși.

3. S'ă se înființeze un stipendiu (bursă) pentru-o d-șoară, care s'ă studieze și cântecele naționale în legătură cu scoala dramatică. Bursa s'ă fie de 1200 cor.

4. Premiile pentru piese teatrale originale s'ă fie ridicate dela 300 și 500 la 500 și 800 cor. pentru ca s'ă concureze la aceste premii și scriitorii noștri recunoșți.

5. Comitetul s'ă grăbească cu compunerea conspectului pieselor potrivite în repertoarele noastre.

S'ă votează apoi bugetul pe anul 1906/7 și dintre piesele întrate la concurs s'ă afle mai potrivită pentru premiare piesa »Nicolaie Vulpe«, de Rom. Muntean, iurist (Hațeg.)

Cu aceste s'au sfîrșit lucrările și ședințele au fost închise. Seara a fost bal strălucit, luând parte un public foarte mare și ales.

Luptă între greviști și soldați.

— Greva băieșilor din Petrojeni. —

Săptămâna trecută a izbucnit greva între băieșii dela băile de cărbuni din Petrojeni, cari sunt Români și Secui în mare majoritate. Numărul greviștilor este preste 7000. Ei cer arcarea plăților.

Îndată ce a izbucnit greva, s'au comandat în Petrojeni și jur un număr mare de gendarmi și soldați.

Greviștii și-au așezat sălașul de grevă pe livadia Lunca de lângă Petrojeni și adunându-s'ă aici Duminecă, în 1 Sept. c. câteva mii, au cerut s'ă li-s'ă lase a ținea o adunare. La aceasta nu li-s'ă dat voie. Ei însă cu toate aceste au voit s'ă țină adunarea. Atunci s'a ivit în Lunca fisolgăbirăul Ianza și le-a vestit, că direcțiunea băilor n'a primit cererile lor. După Ianza au vorbit căpeteniile băieșilor, îndemnându-i s'ă nu stea în lucru până nu li s'ă vor primi cererile și s'ă nu părăsească sălașul de grevă.

Fisolgăbirăul Ianza le-a vorbit de nou și i-a rugat s'ă se ducă acasă în liniște și s'ă

se apuce de lucru, arătând, că el e silit a s'ă ținea de lege.

Băieșii s'au strîns la olaltă și s'ă încurajau la rezistență. Atunci fisolgăbirăul a provocat pe comandantul soldaților s'ă împrăștie pe băieși. Comandantul i-a provocat de nou s'ă se împrăștie, dar' fără rezultat. Atunci a poruncit atac, au resonat trîmbițele și soldații s'au năpustit asupra bieților băieși cu patul puștilor. S'a născut o încăierare și vîlmășală mare, care a ținut 10 minute. Băieșii au fost împrăștiați, fiind răniți preste 200 din ei, dar' numai trei mai greu. Soldații n'au folosit baionetele, ci numai patul puștilor.

Căpetenia băieșilor Mihaiu Gulácsy, împreună cu 14 soți au fost luați prinși și duși la Deva, dar în câteva zile au fost lăsați liberi. Unii băieși, cari au voit s'ă între în lucru, au fost bătuti de greviști.

După atacul de Duminecă s'a făcut liniște. Patrula de soldați și de gendarmi umbli pe ulițe. Deregătorile și băile sunt păzite. Soldați sunt concentrați 900, iar gendarmi 140.

Direcțiunea băilor a vestit, că băieșii, cari până Miercuri sara nu vor începe lucrul, s'ă consideră de ieșiți din slujbă. Aceasta a produs mare amărăciune între băieși. Pertractările decurg.

Direcțiunea băilor a dat prin foi un comunicat, în care arată că băieșii au pe zi plată de 3 cor. 40 bani și cei mai instruați 4—5 cor. și zice, că băieșii s'au pus în grevă la îndemnuri străine.

Fără de aceste băieșii spun, că pentru încăierarea de pe Lunca e de vină singur fibirăul Ianza, care nu trebuia s'ă dea poruncă de a împrăștia pe băieși, cari au avut purtare liniștită și pacinică. Ei, zic mai departe, s'au pus în grevă din pricina mizeriei, căci din plată li-s'ă subtrag mulți bani și nu pot trăi. Plata s'ă face tot la câte 4 săptămâni, dar' după subtrageri, capătă foarte puțin. O altă cauză a grevei este, că li s'a împrăștiat grupul din Petrojeni a reanunții regnicolare pentru apărarea lucrătorilor.

În urma celor întemplate ministrul de justiție Polonyi a trimis la fața locului pe procurorul Megyery, s'ă facă cercetare. A sosit la Petrojeni și Dr. Tarján din Budapesta, avocatul înșoțirii centrale de muncitori. El a cerut dela autorități, ca muncitorii s'ă poată ținea o adunare, dar' nu li-s'a dat voie.

La începutul anului școlar.

— Prețuiți școala și dați copiilor voștri o creștere bună. —

II.

Fraților, trebuie s'ă ne dăm odată sama și s'ă ne cumișim, s'ă aflăm calea care duce la fericire și mărire. Aceasta însă numai prin școală vom afla-o; și așa s'ă știți, că precum vom prețui școala, așa ne va fi și viitoriul. Numai popoarele, cari își știu prețui școala vor avea drept în viitor la existență, căci temelia viitoriului este școala. Pentru acea vedem, că toate popoarele își dau silința și înființază școli, jertfesc sume enorme de bani pentru susținerea lor, ca s'ă nu rămână înapoi în învățatură.

Noi în trecut am avut multe a suferi, așa, că adevărat martor al acestor suferinți numai ceriul ne-ar putea fi. Am fost opriți a ne împărtăși chiar și de binefacerile școlii, și aceasta încă este o cauză, că am rămas înapoi în învățatură. Acum nu mai suntem opriți, deci cu atât s'ă ne dăm mai mare si-

lință, ca s'ă înaintăm și s'ă ținem paș cu celealalte popoare.

Fraților, grele timpuri ne așteaptă, și vai va fi de acela pe care îl va afla neînvățat. Pentru aceea păcat mare au înaintea lui Dumnezeu părinții aceia, cari nu-și dau copii la școală, unde s'ă li-s'ă lumineze mintea și s'ă se facă înțelegători de cea ce e bun și frumos.

Au trecut timpurile acelea, când învățatura era mai mult privită numai ca un mijloc pentru a intra în slujbe și a-și câștiga astfelu cineva un trai mai domnesc.

Pe vremile acelea mai mergea și fără învățatură, azi însă nu mai merge. Fiecare om are lipsă de istețimea, luminarea minții și deșteptarea înțeleșului, căci precum lumina învinge asupra întunecului, așa și omul luminat prin învățatură învinge asupra tuturor greutăților ce-i stau în cale.

Învățatura a devenit azi arma cu care s'ă răsboesc întră sine popoarele; și acela dintre popoară, care este mai învățat învinge pe cel mai neînvățat.

Aceasta puternică armă de luptă trebuie s'ă ne-o însușim și noi în măsură cât s'ă poate de mare, — lucru, la care nu vom putea ajunge astfelu decât prin școală. Pană când nu ne iubim școala și nu o știm prețui, nu vom ajunge la bine și înaintare.

De acea v'ă zic voaună fraților țărani, s'ă nu uitați de-a da copiilor voștri creștere la școală și s'ă purtați grije, ca copii s'ă-și însușească carte românească. Prin învățatură, prin cetirea cărților și foilor bune românești, mintea lor se va deștepta, inima li s'ă va nobilita și vor dobândi prin aceasta o comoară neprețuită »pe care hoții nu o fură și moliile nu o rod«, iar neamul românesc atunci s'ă va ridica și va înflori.

Atuncea fraților, vom putea arăta lumii, că trăim pe acestea locuri unde ne-a adus marele Impărat Traian și că suntem următorii unei națiuni cu un nume glorios, atât de glorios, că odioară nu avea samân întră popoarele pamântului. Si ca s'ă ne putem arăta astfelu de urmași, trebuie s'ă ne iubim școala, s'ă jertfim totul pentru ea, s'ă cetim ca s'ă ne îmbogățim mintea cu învățatură, s'ă ne deșteptăm din somnul cel greu și s'ă ajungem odată la lumină.

De încheiere îmi permit a zice și a v'ă roga adresându-mă încă odată către voi frați țărani: dați-vă copii la școală, cetiți cu băgare de samă ce s'ă scrie în »Foaia Poporului« foaia țeranilor noștri, care mai bine de un deceniu muncește pentru luminarea voastră, luați din ea duhul luminării în lucrările ce ne stau înainte. Ascultați de conducătorii voștri cei adevărați, cari v'ă voiesc numai binele și fericirea voastră. Iubiți-vă școala, biserica și neamul, căci numai astfel făcând vom fi cinstiți și din partea străinilor. Imbrătoșați meseriile și negoșul. Cea ce aveți lipsă cumpărați numai dela măestrii și negoșători români, căci numai astfelu făcând, suntem îndreptățiți a spera în schimbarea sorții de acum și într'un viitor mai bun.

Gerliște 1906.

Pompei Demian.
Învățător.

Adunarea „Asociațiunii“.

— Convocare. —

În senzul §§ lor 23 și 26 din statute, membrii »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă la Adunarea generală ordinară în Brașov, pe zilele de 21 și 22 Septembrie st. n. 1906. Programul adunării este:

Ședința I.

Vineri, la 21 Sept. st. n. la orele 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Inscrierea delegaților prezenți.
3. Raportul general al Comitetului central.
4. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general;
 - b) cenzurarea socotelilor anului 1905 și a proiectului de budget pentru anul 1907;
 - c) înscrierea membrilor.
5. Prezentarea eventualelor propuneri. *)

Ședința II.

Sâmbătă, în 22 Sept. st. n. la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiunilor.
2. Alegerea secretarului literar.
3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1907.
4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
5. Închiderea adunării generale.

La orele 4 d. a. ședința festivă a secțiilor științifice-literare și conferințe publice.

Sibiul, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută la 7 Iunie 1906.

Iosif Sterea Șuluțu,
prezident.

Dr. C. Diaconovitch,
secretar I.

Serate de-ale meseriașilor români.

Cu tot timpul cald și năduful din lunile Iulie și Aug., când lumea muncitoare pauzează »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, conștie de a ei chemare, și-a ținut obicinuitele ședințe literare.

Ședința din 26 Iulie n. c., în absența presidentului Vic. Tordășianu, a fost condusă cu demnitate și pricepere de vice-presidentul Reuniunii, dl G. Poponea. În cuvântul de deschidere dl vice-president exprimă sincere mulțăminte membrilor corului mixt al Reuniunii, și în deosebi dirigentului corului dlui Candid Popa, cari n'au pregetat a asista Duminecă în 1 Iulie n. c. la cununia presidentului nostru și a ridica solemnitatea acestui act prin executarea cântărilor bisericesti prescise. Scoate în relief cu deosebire manifestația de dragoste a damelor din cor, care au ținut să arunce o mare mulțime de flori frumoase asupra nou cununaiților, lucru, ce asupra mirilor și a publicului asistent la ceremonial, a făcut o impresie nu se poate mai plăcută.

În legătură cu acest act de bucurie pentru presidentul și pentru întreaga noastră Reuniune, dl Poponea vizază la cazul trist, ce a ajuns, scurt timp după cununie, pe fericita mireasă, d-na

*) Să observă că eventualele propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Eugenia Tordășianu n. Iovescu, prin moartea mamei sale. Comitetul Reuniunii identificându-se cu durerea îndurată, și-a exprimat prin o frumoasă adresă de condolență regretele Reuniunii.

În cele din urmă întrându-se în însăși ședința literară, am ascultat cu vie atențiune declamațiunile sodalului măsar L. Boldor, ale scolarilor M. Coleșan și N. Șerban, cum și cântările executate de un cor improvizat sub conducerea dlui I. Stanciu, zugrav.

Di Duca a cetit sumarele ședințelor administrative, ear între participanți, cam 100 la număr, s'au sortat 12 broșurele folositoare.

Ședința a 8-a din 30 August a fost condusă de presidentul nostru Vic. Tordășianu, asistat de soția sa d-na Eugenia n. Iovescu, profesoară, în a cărei societate se afla și d-șoara Roma Șuluțiu, funcționară la oficiul telegrafic din loc. La intrarea în sală a presidentului nostru mult dorit, dl vice-president Poponea l'a întâmpinat cu o frumoasă vorbire de bineventare. Între altele, dl Poponea, arată, cum comitetul și-a ținut de sfântă datorință a lucra după putință, ca afacerile Reuniunii să nu-și întrerupă cursul și să-le redea conducerei celei mai competente. Dl Poponea își exprimă bucuria, că vede rentors în mijlocul nostru pe iubitul nostru president, care este sufletul Reuniunii și se bucură îndeosebi, că poate saluta pe d-na Eugenia Tordășianu, carea va sta de a pururea în afacerile de interes general alături de presidentul nostru. De încheiere le urează sănătate, fericire și viață îndelungată. Vii și nesfârșite urale și exclamări de »Trăiască« au însoțit vorbirea dlui Poponea.

Dl Tordășianu aduce sincere mulțăminte dlui v. prezident pentru urările de bine, mulțumește Reuniunii pentru gingașa atențiune dată atât la sêrbarea cununiei sale, cât și la actul trist al pierderii mamei sale soacre. De încheiere promite a sta neclintit la postul său în scopul ducerii la isbândă a afacerilor de interes general, ceea ce o va face cu atât mai cu drag, cu cât noauă convingere a primit, că bravii meseriași cu iubire se alipesc de d-sa și parte iau atât la bucuriile cât și la întristările sale.

(Va urma.)

Din dietă.

— Vorbirea deputatului Dr. Iullu Manlu, în ședința dela 27 Iulie c. —

(Urmare.)

Astfel în chestiunea libertății de presă, punctul meu de vedere este, că pressei să i-se dea cea mai mare libertate posibilă, ca ăst mod să deprindem publicul, ca el însuși să-și știe deosebi în presă, ce-i bun, și ce-i rău. Căci în multe state nici preventiv, nici ulterior, nu există regulamente contra pressei și sunt țări, unde în presă se poate comite lesa majestate, proclamarea republicei, cu un cuvânt atăcarea tuturor atributelor statului, fără a fi produs vro-dată terorism, și fără a pune piedici în calea vieții de stat. Căci dacă manifestarea părerilor pressei este deplin liberă, atunci însuși publicul învață a face deosebire, căror articoli de presă să le creadă, căror enunțaițiuni să le dea importanță, cari să și-le însușească și cari să le respingă ca pe unele

ce sunt rele? Nu există On. C. plantă, care să nu conțină și venin, și în lumea plantelor sunt nenumărate, cari sunt mortal otrăvicioase. Acum dacă cu privire la utilizarea singuraticelor plante s'ar fi luat dispozițiuni polițiale, atunci poporul nici când n'ar fi putut dela sine învêța, care plante sunt bune, și care sunt otrăvitoare, dar' dacă aceasta să concedere judecătii libere a poporului și buneii sale chibzuite, atunci poporul învață, pe care să o arunce la o parte și din care cât să folosească, și astfel fac și alte ființe viețuitoare. Intocmai și în presă să află multă otravă și materie rea, dar' de aci nu urmează, că pressa trebuie să o încătușăm, că mănuioriului puterii de stat să-i dăm prilej s'o dirigă după bunul său plac; ci rezultă, ca să se dea ocaziune cu deplină libertate, ca prin instituția libertății de presă, însăși pressa să instruiască publicul, care produse de presă să le privească vrednice de atențiune, și pe cari să le lapede. Și vă asigur, că convingerea poporului cu mult mai bine va alege, ce este pentru sine bun, decât procurorul, carele în prima linie are în vedere politica și multe alte interese.

Abstragând dela acestea, față de actualul conducător al portofoliului de justiție, pentru aceea n'am încredere, căci nu s'a prezentat înaintea Camerei cu o atare idee, carea de fapt să fie potrivită pentru ameliorarea și promovarea iustitiei. Căci dl ministru de justiție în total zice numai, că nisuieste spre ameliorarea jistitiei. Dar' On. Camera, eu nu cred, că este în lume ministru de justiție, care n'ar enunța că scopul său este ameliorarea justiției; lucrul principal este însă, că această ameliorare cu ce fel de mijloace dorește s'o ducă la îndeplinire. Convingerea noastră este, că aceasta altcum a se ajunge, decât prin introducerea jndecătoriei ambulante, — este cu neputință, pentru-că la noi nisuița poporului de a fi sancționată justiția cu anumite represalii, nu se poate corege altfel, decât introducând în judecătoria, instituțiunea judecătoriei ambulante, carea singură poate realiza nemijlocirea și omiterea cheltuielilor de proces. (Zgomot neîntrerupt în stânga și dreapta.)

Prezidentul (sună): Rog liniște!

— Ar dura prea mult, dacă fie-care portofoliu l'aș lua unul câte unul la desbatere. Dar' să-mi fie permis a constata în generalități, că conducătorii actuali ai ministerelor de interne și agricultură, mai ales cu aceea chestiune nu s'au ocupat, care chestiune în zilele noastre este de cea mai mare importanță, iar asta nu este alta, decât chestiunea emigrării poporului și tot de odată modalitatea de-a împedeca primejdiile mari și pierderile economice, ce isvoresc din emigrarea poporului. Eu regret din inimă, — și chiar aceasta este una dintre cauzele, cari nu mă lasă să fiu cu încredere față de acest guvern, — că membrii acestui guvern să ocupă cu alte chestiuni, și nu se nisuiască a sana și împedeca greșeli și scăderi, cari cu ușurință pot duce această țară la marginea prăpaștiei. Atare este emigrarea. Această chestiune numai pe cale instituțională să poate rezolvi, cercetând cauzele emigrării. (Sgomot.)

Poate că pe DVoastră vă plictisește, dar' aceasta este o chestiune cu mult mai importantă, decât să se poată comite marea greșală, ca în cursul unei debateri de-o săptămână o singură interpelare să nu se facă în interesul aceluia, cari, părăsindu-și pământul patriei și moșiile strămoșesti, sunt siliți să ieie lumea în cap, din cauză, că instituțiunile acestei țări nu sunt potrivite să le asigure traiul de toate zilele.

(Va urma.)

Cultura hemeiului.

Cultura hemeiului a luat și la noi în Ungaria, în timpul din urmă un avânt foarte însemnat. Dovadă e și aceea împrejurare, că pe când mai înainte cu câțiva ani hemeiul se cultiva pe un teritoriu numai de 400 hectare, pe atunci cultura aceluia la sfârșitul anului 1904, după datele oficiului de statistică, s'a estins pe 627 hectare. În măsura aceasta s'a ridicat apoi și prețul producției aceluia. Astfel, pe când mai înainte abia se producea hemeiu de 500 de mii de coroane, pe atunci prețul aceluia se ridică astăzi la suma de un milion cor.

Cultura hemeiului la noi a cam ținut până acum pas cu lipsa producției de bere, care pe fiecare an avea trebuință de câte 5000 măji metrice. În loc însă ca aceasta producție să fie fost sprijinită și asigurată oarecum, producției de bere dela noi, ca și cei din străinătate, n'au prea băgat în seamă producția națională de acasă și astfel în timpul din urmă s'a putut observa o scădere însemnată în prețul hemeiului pretutindena. Aceasta scădere a provenit de acolo, că în urma prețului celui mare de mai înainte, cu care se putea vinde hemeiul, cultivatorii nu numai la noi, ci și în alte state, și-au mai îndoit producția de hemeiu.

Producții de bere de pretutindena aveau cunoștințe sigure despre starea producției de hemeiu, încă mai înainte ca aceasta să fie fost adusă în piață spre vânzare, așa că aceia apoi pe baza cunoștințelor luate din rapoartele oficiale ale guvernelor fixau prețul aceluia, până când vânzătorii nici nu apucau ca să-și scoata marfa lor în târg spre vânzare. În modul acesta apoi a scăzut prețul hemeiului așa de tare, încât din soiurile cele mai bune abia se puteau scoate cheltuelile de plantare și cultură, ear' din soiurile mai proaste nici chiar acelea nu se mai puteau scoate.

Scăderea prețului la hemeiu a atins într'un mod neplăcut și simțitor nu numai pe cultivatorii dela noi, ci mai de pretotindena. Dar' ai noștri au trebuit să simtă aceasta scădere cu atâta mai

vêrtos, cu cât unii erau siliți ca să și vândă producția lor mai cu seamă pe piețele străine, unde în timpul din urmă a fost o concurență foarte mare, așa că soiurile mai proaste de hemeiu, nu prea erau de loc băgate în seamă.

Pe când mai înainte prețul unei măji metrice de hemeiu era de 400 coroane, ba une-ori trecea chiar și peste suma aceasta, pe atunci în anul 1904, prețul aceluia s'a redus la 80—130 c., ear' al aceluia de un soi mai prost la 30 cor. de maza metrică și după știrile, ce sosesc din străinătate nu prea e nădejde, ca prețul aceluia doar doar s'ar mai urca cumva în viitorul cel mai de aproape.

După datele statistice oficiale, precum și după cele pe cale privată, producția de hemeiu din anul trecut a fost următoarea:

Anglia	350,000	măji metr.
Germania	300,000	" "
Austria	200,000	" "
Statele Unite	195,000	" "
Francia	70,000	" "
Rusia	65,000	" "
Belgia	35,000	" "
Olanda	15,000	" "
Ungaria	5,000	" "
Suedia și Norvegia	4,500	" "

Laolaltă 1.239,500 măji metr.

Din datele de mai sus reese, că producția de hemeiu în decursul anului trecut, a fost de 1.239,500 măji metr., ear' trebuințele producătorilor de bere au fost numai de 1.100,000 măji metr. Prin urmare a mai rămas din anul trecut în contul acestui an o producție de 139,500 măji m.

(Va urma). Ioan Georgescu.

Afaceri învățătorești.

I.

Salarele învățătorești.

Fraților Colegi! La tema de mai sus nu odată am cetit păreri, și nu odată am auzit discuțiuni, dar pe cum se vede toate cele scrise în public, au fost adresate urechilor surde și inimilor împetrite. Comitetul central al reuniunii învățătorilor din Achideceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș la propunerea adu-

nării generale încă în anul 1904 a cerut urcarea salarelor dela Prea Veneratul Conzistor Metropolitan din B'aj, dar' afacerea până azi e neresolvată. Pe nimenia nu l-a ocupat afacerea regulării salarelor învățătorești, pe nimenia nu l'a durut și nu'l doare de soartea atât de vitregă a bieților învățători. Așa se vede, că noi suntem oile pierdute, căci păstorii noștri nu mult se ocupă cu cauza noastră!

Dar' noi să lăsăm răbdarea, frați colegi! Munca noastră cere răsplată! Căci patriei și națiunii nici o clasă socială nu i face serviții mai mari decât învățătorul, — și totuși el e lăsat destinului, e silit să trăiască din un salariu abia de 50 coroane lunar, cari însă durere în foarte multe cazuri numai pe hârtie figurează, dar' în realitate le vede? E lucru tare îndoielnic!!

Un scriitor dela un Oficiu public care abia a studiat clasele populare și în miliție a avansat până la rangul de căprar, azi se bucură de un salariu anual de 1400—1600 coroane și cuartir corespunzător.

Soartea unui cantonier (vigil) dela calea ferată e cu mult mai de învidiat de cât a noastră, căci scala de salarizațiune deși e aceeași, dar' în punctualitate, cu care își primește salariul ne-a întrecut.

Să pretindem deci urcarea și regularea salariului nostru, ca și noi barăm în parte să putem satisface recerînțelor timpului.

Fraților Colegi! La apelul adresat către învățătorii români confesionali de Colegul Ciugudean apărut în »Foaia Poporului«, cu drag mă alătur și eu făcând următoarele propuneri:

Să se convoace în un centru Congres învățătorec, la care după puțină, cât de mulți învățători să se prezinte și acest congres să pretindă dela superioritățile școlare:

I. Salariul învățătorec.

1. Urcarea salariului învățătorec la minimul de 800 coroane.
2. Cincvenal de 100 coroane.
3. Cuartir corespunzător (2 chilii, culină și alte superedificate economice, la din contră 200 cor. relut de cvartir).

VESELIA.

Volta glumeață a »Foi Poporului«. —

Tiganul la cătane.

— Comedie într'un act scrisă în versuri —

de Em. Soala inv.

(Urmare).

Șofrănia:

Nu-i destul, auzi încoace
Dragu maichii de lăstun,
Tu s'ascuți acum de mine
Să stai până la Crăciun.

Rusca:

Dazz ghet niht acum odată!
Pardon maico, pardon dado
Am să plec, sfântul v'ajute,
Ce gândiți mi-au vint pe mână
Donă sute de răgute;
Ș'apoi of ce osteneală
Ce trudă și cătrăneală

Căci îți vine câte unu
Prost mă rog, mai prost ca tunu.
(se așază oftând pe scaun.)

Tiganul:

Hahaha! tu iei cu bine
Tot încet cu rînduială
Și colea cu socoteală.

Șofrănia:

Chiar de-ahaia mirla maichii
Stăi aci măcar un an.

Rusca:

Daz ghet niht, că mă așteaptă
Chiar și domnul căpitan,
Nu pot sta zău să mă calce
Nu pot sta un cias măcar,
Că io am să fiu acolo
Să fac slujbă de căprar.
Hei ce ciudă și ce trudă
Ai să 'nghiți cu o răgută . . .
Toți filării, toți căprarii
Ba și zece căpitani,
Dacă n'oi fi eu acolo

Să-i isțirese un pic,
Nu pot face chiar nimic.

Tiganul:

Hahaha! îmi place, 'mi place
Și mă prinde bucurie
Când te ved ficioru tetii
La așa mare tistie,
Zău că'mi plac chiar toate cele
Numai de-ai avea sub barbă
Și vre-o șasă șapte stele.

Rusca:

Mi-aș fi pus, dar' lucru naibii
Asară când am plecat,
Am grăbit să-mi cumpăr două
Când colo era — încuiat.

Tiganul:

Nu-i nemica tistu tetii
Lasă nu te supăra,
Bine că ești strajămeșter
Apoi stele și lua.

Șofrănia:

Or fi scumpe zău hăcelea
Sturzu mamii, hăl drăguț?

4. O grădină de $\frac{1}{4}$ jug.

5. Salarul învățătoresc să se deosebească de cel cantoral.

II. Administrația salarului:

1. Învățătorul să-și primească salarul în rate lunare anticipative.

2. Salarul ori din ce izvor ar fi, să se încaseze în cassa bisericii și învățătorul din aceea cassă să-l ridice.

3. Conzistoarele să fie rugate ca să facă pașii de lipsă, ca încât e cu putință salarele să se încaseze din partea forurilor administrative de odată cu darea directă de stat, (repartițiunea).

4. Dacă salarul învățătoresc nu ar putea fi acoperit din partea comunei bisericesti, atunci să se ceară întregire dela stat.

5. Când se face repartițiunea, eventual să adună izvoarele de venit din care are să fie compus salarul învățătoresc, atunci o comisiune să cerceteze lucrul și la cazul, când acele izvoară nu ar fi destul de sigure, atunci să se ceară subsidiu dela stat.

6. Despre salarul învățătoresc să se conducă socoteala în ordine, care la finea fie cărui au școlastic să se înainteze Conzistorului Metropolitan.

Acestea sunt modestele mele păreri referitor la regularea salarelor învățătoresci și ar fi tare bine dacă frații colegii le-ar lua sub o scrupuloasă dezbateră și pe cele necorespunzătoare le-ar înlocui ereutual, le-ar modifica cu altele corespunderătoare.

Cacova în 22 Aug. 1906.

Aug. Ocnean.
învățător.

II.

Să pășim înainte!

Frați Colegi! Pe orizontul nostru, dăscălesc a apărut o dorință ferbinte, dorința ca să luptăm pentru ameliorarea sorții noastre. Mișcați-vă, căci a sosit timpul când să se curme răbdarea cu care am trăit în trecutul plin de suferințe!

Astăzi lumea întreagă recunoaște că pretenziunea noastră e justă, de ce dar' să stăm în nepăsare față de această

mișcare pornită pentru binele nostru și al poporului, ai cărui muncitori suntem.

Lumea întreagă știe că pe lângă salariul de astăzi nu ne putem jertfi viața numai pentru binele poporului, ci siliți suntem să ne câștigăm și ocupațiuni laterale ca să putem trăi.

Soartea ne este de compătimită, căci bufnete de ris să aud, când e vorba de salariul nostru.

Așa nu mai merge. De astăzi încolo nu mai putem suferi să fim desconsiderați, chiar în urma salariului nostru atât de miserabil. Nu mai putem, căci o drojdie amară ni se lasă în suflet când auzim zicând-se: »decât dascăl mai bine econom« și aceasta o zice tocmai acel popor, pentru cultura cărui ne jertfim viața.

Iubiți Colegi! Veniți să ne plângem asupra sorții noastre atât de deplorabilă! Veniți căci doar' va străbate glasul nostru la urechile acelor, cari n'au luat în seamă concluzele conferințelor învățătoresci, ce s'au adus în chestia ameliorării sorții noastre an de an.

Să ne încheșăm cu toții întrun gând și simțire și dacă glasul nostru nu va avea răsunet acolo, unde se hotărăște asupra chestii de pe tapet, atunci pregătiți să fim la ori ce eventualitate.

Vom lupta până când dorința noastră nu se va împlini în măsura așteptată și în proporția jertfelor ce depunem pentru binele poporului nostru.

Steagul nostru dăscălesc să falfăe, căci secolul prezent scris-a pe el cuvintele. »Îmbunătățirea sorții învățătorilor«.

Privească tot Românul la aceste 3 cuvinte, căci ochii noștri pironiți rămân la ele, până nu vom primi răspătirea dreaptă a muncii noastre.

Cojocna la 20 August 1906.

Vasilu Nossă.
învățător.

III.

Doi voci.

La discuția, ce am deschis în foaia noastră în interesul îmbunătățirii sorții învățătorilor noștri, s'au publicat păreri și voci de ale învățătorilor noștri încă în două organe de ale noastre, ce-a-ce

în interesul cauzei este foarte îmbucurător.

Dăm din aceste în estras următoarele:

În »Gazeta Transilvaniei« nr. dela 31 August cu titlul »O voce din țara Bârsei«, un învățător iscălit »Bârseanul« constată, că cele publicate în »Foaia Poporului« în chestia aceasta sunt prea adevărate, apoi arătând lipsurile și cauzele miseriilor învățătorilor, zice:

»Deci frați colegi, după-ce fie-care vedem că traiul este de speriat greu, că toate articolele esagerat de scumpe, mijloacele de trai sunt cele vechi; după ce vedem că nu există slujbaș plătit mai rău ca noi, iar' la tot soiul de funcționari li-s'au făcut un adaus la salar din cauza scumpetei, întreb oare nu e neghiobie, a sta cu mâinile în sân și a aștepta ajutorul altora? Până când să mai stăm nepăsători față de soartea noastră de nesuferit?»

»După ce statul, confesiunea, toți pretind dela noi muncă din greu; oare noi nu suntem în drept, ba datori a ne pretinde dreptul nostru? S'a zis și se zice că: până copilul nu plânge, mamă-sa nu-i dă să sugă.

»Părerea mea ar fi ca locul de întrunire pentru constătuire să fie Brașovul, iar' după discutarea chestiei ce ne privește — în corpore, toți învățătorii, să mergem la expoziție în București și aceasta să fie cel mai târziu Marți în 5 Septemvrie v. pentru-ca să fim în București în 8—12 Septemvrie v. când se va ținea »Congresul didactic« cu care ocaziune sunt multe înlesniri, precum și intrare gratuită la expoziție. Să profităm de momentul favorabil.

Un alt învățător, scrie în afacerea aceasta în »P. Român« și după-ce arată că se alătură la »apelul« publicat în »F. Poporului« Nr. 32, în cauza unei adunări învățătoresci, zice:

»Mai de multe ori am cetit atât prin foile românești, cât și prin cele ungurești cât de miserabil sunt salarisăți învățătorii confesionali români, ba și plângeri de ale fraților colegi, am voit eu să public un apel către frații colegi despre o adunare a tuturor învățătorilor români, ved' însă că mai sunt și alții cu acea idee, — deci, — ca răspuns la acea și tot odată ca Apel, fără a mai înșira cauzele, căci sunt deja cunoscute prea bine, rog și eu pe stimații colegi, că sau prin adunări tractuale, sau prin ziare să destinăm locul unde să ne constituim, sfătuindu-ne, ce e de făcut.

Rusca:

Da de unde mămică
Trei stele-s cu doi bănuți.

Șofrănia:

Așa-i treaba? noa dăte'n colo
Că astăzi m'ai găst la loc;
Puiu mamii, când ti duce
Eu și-oiu da ție un zlot,
Și tot stele și steluțe
Să-ți pui ținte și țintuțe,
Că ca tine'n cătănie
Nice unu să nu fie.

Țiganul:

Tistu tetii ean ascultă
Și mai dă un pic de muștră!

Rusca:

(să scoală voios și strigă:)

Chomphanii happ-tacc!! — reht șhattt!...
(merge înainte bătrânului și inchipuindu-și că are sabie în mână, salută cu ea și zice:)

Herr major! ih meldege hozam hasta și hasta-i așa, hasta și hastalaltă-i așa. — (bătrânul se rinjește — salută iară și se întoarce spre public și strigă mișcându-se și el după comandă.)

Batalion happ-tacc!!!... lins șchat!!!
happ-tacc!!!... Rese um!!!... marș-ains! tvai!
ains! tvai etc. halt!!

Hiften-fest!! kopf niken, ains! tvai!
ains! tvai! etc. halt!... Bathalion rast!!!...

Așa-i tete-o cătănia
Arzo focul că-s sătul,
Ce!? când vii din plaț acasă
Cu trei minăji n'ai destul.

Șofrănia!

Hahaha! da mândru-ți șede
Draga mamii ciocărlie,
Chiar așa faci la răgute
Care-ți vin la cătănie?

Rusca:

Noa natirlic... așa-mi scrie
Și mie-n dinț-reclamant:
Ai să fii cu — cătrăneală.
Când te pune chomândant, —
Dar' apoi, ean' las pe mine
Să mă vezi când dau porunci,

Că fug filării, căprării
Tot în coate și în ghenunchi.

Țiganul:

Hahaha! să duce veste
Ce mai om te-ai mai făcut,
Ean mai dă-mi vre-o muștruală
Că asta zău mi-a plăcut.

Rusca:

Reghement happ-tacc!! hiften-fhest!!
anferzen ains! tvai! ains! tvai! etc. halt!
rehte-baien, ains! tvai! ains! tvai! etc. halt.
Lighe știțe 1, 2, (să pūne jos) auf! 1, 2, etel
halt!! Divizion kerr-ddai (să întoarce) Este
batalion doppărai mhașire-marș!! (el stă în loc)
Zvaite batalion dhirețion la — salciē (arată
cu mâna) laufschrift!!! (el stă și comandează mai departe).

Reghement ștabb happ-tacc!! Reghement
ștabb șchisen!!!... abzaț pe 300, hoh-
an, șhell faer!!! — (părăe cu gura:) faer an-
ștelēn!!!... phatron-fēzuge rast!!!...

(salută pe tatăl său cu — sabia.)

(Va urma.)

Crezând, că toți frații co'egi vor sprijini această idee, n'am alta de zis deocamdată, de cât înainte, de vrei să trăiești, și la vedea cât mai curând.

Ernea-săs. la 21 August 1906.

Stefan Poran,
inv. rom.

Despre Urechelniță.

Urechelnița numită latinește Forficula auricularia este un animal de noapte, care merită să fie mai mult prețuit, decât este în adevăr. Este numai o poveste că roade florile pomilor. După cercetările mai nou științifice s'a găsit în stomacul ei aproape numai resturi de animale, dovadă că mănâncă insecte, precum păduchi de frunze ș. a. cari vatămă florile. De asemenea este de admirat că dânsa este unicul insect, care clocește însăși ouele și și hrănește puii. Dacă se înmulțesc prea tare se pot prinde, luând tulpine de trestie sau de soc, după ce s'a scos mada, și atârându-le lângă cuiburile lor. Atunci ele intră dimineața în aceste tuburi și astfel se pot ușor prinde.

Mulți oameni se tem de dânsa, crezând, că intră în urechi și de aci în creier. Cu puțină este ca ori ce insect mic să intre în urechi, dar' ca să ajungă până la creier este o părere cu desăvârșire greșită, căci la capătul tubului de auzit se află o peliță, numită tobă sau timpan, care îl închide cu desăvârșire. Dacă însă ar rătăci vr'un insect prin urechia omului și i-ar produce dureri mari, atunci nu este altceva de făcut decât a se culca cu capul pe un obiect nemiscător, cu urechia primejduită în sus. După aceea se varsă încetinel apă caldută în ureche și omul stând în deplină liniște, insectul va eși în curând afară. Urechelnița se scoate foarte ușor și cu o bucată de lemn de nuc cu coajă, de mărimea unei piese de cinci cor. Îndată ce urechelnița simte mirosul cel tare de nuc, easă afară și omul scapă de durerile, care i le-ar putea produce.

FELURIMI.

Cizma și viața casnică. În unele părți ale Siberiei este un obicei de nuntă curios. Anume după cununie ti-

năra femeie trebuie să desculțe de o cizmă pe bărbatul său. Bărbatul are în o cizmă un bughelar cu bani, în cealaltă un biciu. Dacă femeia nimește cizma cu biciul, înseamnă că bărbatul va fi foarte aspru cu ea în viață; dacă trage cizma cu bughelaru, aceasta arată, că și-a căpătat un bărbat bun, care va lăsa pe mâna ei toată chiver-niseala căsiei.

Să zice că mirii îndrăgostiți pun în fiecare cizmă câte-un bughelar, ca așa femeia să crează, că și a căpătat un bărbat bun.

Știri econ., comerc., jurid., Industr.

Târgul de țară ținut în Bistrița din 24—29 Aug. a fost — după cum scrie »Rev. Bistriței« — foarte bun și bine cercetat. S'au vândut vite multe și cu prețuri foarte bune. S'au vândut peste tot 6636 vite, dintre cari 5848 au fost vite mari și 888 vite mici. S'a ajuns la prețul cel mai mare: 1 păreche de boi albi de 6 ani 1160 cor., o păreche de boi de pinzgau de 3½ ani 1200 cor., o vacă albă 240—300 cor., o vacă de pinzgau 480 până' 600 cor., o junică albă 150—180 cor., o junică de pinzgau 210—260 cor., o vițică albă 40—60 cor., o vițică de pinzgau 90—140 cor., un vițel de pinzgau s'a vândut cu 170 cor. — Peste tot vițele de soiul pinzgau ori mestecat s'au plătit cu mult mai bine. Căi asemenea s'au vândut cu prețuri bune.

Târg de hemeiu. Insoțirea din Sighișoara pentru prăsierea hemeiului a deschis târgul de hemeiu din anul acesta Joi în 6 Septembrie c. în Sighișoara, în hala făcută anume spre acest scop. De aci înainte va fi acolo târg de hemeiu în fiecare Joi.

Starea sămănăturilor în România. Știrile sosite ministerului de interne vestesc, că lanurile de cucuruz sunt de o frumusețe rară ca dezvoltare, în toată țara. În urma ploilor căzute acum câtva timp, chiar și cucuruzele din județele R.-Sărat, Covurlui, Tutova și Tecuciu, cari sufereau lipsa apei, s'au mai îndreptat. Într'un cuvânt, roada de cucuruz va fi anul acesta foarte îmbelșugată și va face obiectul unui comerț însemnat cu străinătatea.

Ploile căzute la 20—22 August precum și în zilele următoare, a fost de un real folos pentru vii și pentru sămănăturile de cucuruz.

Astfel, viile, cari dela Iunie și până la începutul lui August au cam dus lipsă de ploaie, s'au îndreptat. Se speră că roada va fi anul acesta dela 1.750,000 la 2.000,000 lei. Prețurile se speră că vor fi bune în urma împedării importului de vinuri și stafide din Turcia, Grecia, Serbia și Bulgaria și a acțiunii contra falsificărilor vinurilor din strugurii importați.

Prevederile în această privință sunt că vor fi 20 până la 30 hectolitri la hectar.

Afară de aceasta roada cucuruzului va fi în anul acesta timpurie.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Scoreiu.

Pentru repararea fundamentală a bisericii greco-catolice de aici și zidirea unui turn nou de peatră pe lângă aceea, a binevoit a mai colecta dela emigranții noștri din America, locuitorul de aici George G. Oancea sumele următoare:

George Nicolae Streza 6 dol., Ioan Nicolae Streza 2 d., Toma Streza Pauța 3 d., Miron Roman Halmaghi 2 d., George G. Oancea 2 d., Candit Roman Halmaghi 3 d., Ioan Marcu 1 d. și Simion I. Marcu 2 d. tniți din Scoreiu, Constantin Stoica, Cârțișoara, Manasiu Stef, Rapoltul-mic, Anisim Moga, Rapoltul-mare, Candit Ioan D. Vulcu, Scoreiu, Nicolae Cioara, Vestemu, Nicolae Rucărean și Alexandru Halmaghi fiecare câte 1 d., Ioan Muscanu 2 d., Teofil N. Hampu 1 d., Candit N. Vulcu, Nicolae Colin și Ioan G. Streza, câte 2 d., Ioan Stan Orza, Alexandru Fuciu și Alexandru N. Orza, câte 1 d., Moise Oprișiu 50 c. și George T. Halmaghi 1 d., toți din Scoreiu, Ioan Kosa, Noul-român 20 c., Vasile Ciungara, Voivodenii-mari 25 c. Teodor Ciungara, Voivodenii-mari 20 c. Ioan Gorun, și Simion Oprișiu, câte 50 c., Ioan Enciu 20 c., Ioan Irimie Streza 15 c., Ioan Iordan Grecu 10 c., Ioan Gorun 10 c. și Iosif Oprișiu, toți din Dridif 25 c., Ioan Burlea, Luția 25 c., Zacheiu Buitan, Merghindeal 20 c., Vasile G. Haneșiu, Drăgus 10 c., Nicolae I. Folea Sâmbăta-de-sus 25 c., Maria Ioan Bradu, Drăgusiu 25 c., Ilie Stanciu, Vistea-de-jos 10 c., Benjamin Ionașiu și Petru Câmpeanu din Reteag, Ferdinand Copu, Vistea-de-sus, câte 25 c., Nicolae Clonția, Vistea-de-sus 1 d., Ioan Gloza, Beclean 50 c., Andreiu Streza, Dridif, Ioan Cosma și George Jiga, din Beclean Achinz.

Poesii populare.

Din Făget.

Culese de Anica Bianu.

Cin' nu ști ce-i dragostea
N'are la ce s'apuca
Dragostea-i o poamă dulce,
Cin' nu ști, se nu s'apuce
Nu-ți dă stare la mâncare
Nici odihnă la culcare
Făr' te arde și te frige
La un sat îi poate ajunge.
De s'ar afla cineva
Să-mi cetească inima
Ar ceti pân'ar muri
Și tot nu ar isprăvi,
Inima-mi de-amarăciune
Mi neagră ca un tăciune
Și mi friptă de amar
Cum e carnea de pe jar.

Din Măgărele.

Culese de Laurențiu Holerga, jună cantor.

Unde ved un droiu de fete
Trec prin apă mort de sete,

Unde ved copilele
Trec apa ca cănele,
Unde ved nevestele
Trec apa ca peștele
Să le sărut buzele.

Uiu iu, așa mă chimă
Epurele-i bun de zamă
Epuroalca de friptură
Mândra s'o săruți în gură.

Măi bădiță trup de flori
Când te ved mă iau flori
Din tălpi până 'n subsuori.
Măi bădiță trup gingaș
Eu cu tine duce-m'aș
Duce-m'aș cât aș vedea
De urit n'aș mai șede
Că uritul n'are leac
Făr patru scânduri de brad
Și o peatră mare la cap.

Frumos e badea la gură
Ca și roua de pe mură
Frumos e badea la gene,

Ca roua de pe bugene,
Frumos e badea la față
Ca roua de dimineață.

Frunză verde lemn domnesc
După mândra mă topesc,
I-aș spune și nu îndrănesc
Aș tăcea dar' mă căesc.

Trec la deal întorc la vale
Ved la mândra luminare
M'aș abate pe la ea
Are câni și mor mușca
Măcar lupii să mă mance
Tot la mândra mea m'oi duce.

Uită-te măndro la tine
Și-apoi vorbește de mine
Vezi gunoiu 'n ochii tăi
După aceea zi de-ai mei
De și ar umbla lucru în mână
Cum îți umblă limba în gură,
Limba 'n gură flecănește
Lucru 'n mână putrezeste.

Streza, Sasciori, Galina Leabu, Netot și Nicolae Oprișiu, Dridiț, fiecare câte 25 c. Vasile I. Cornea 15 c. și George Cornea. 10 c., din Voivodeni-mari, Avram Brezean, Ludîșor 20 c., George Vătașian, Chimitelnicul de-Câmpie, Simion Muntean, Icelandul-mare și George Ciurea, Agnita, câte 25 c., Dumitru Godoni, Vistea-de-jos 1 d., Nicolae Hurubean, Vestem și Simion Pampu, Scoreiu, câte 50 c., Nicolae Conta 15 c. și Ioan Conta, din Beclean 25 c., Tanasie Cuimțean, Sânmartin 15 c., Vasile Pon, Ciehu 25 c., Haralampiu Bârsan, Beclean 15 c., Ienciu Gabor, Voila 25 c., Filip Bârsan din Beclean 25 c., Nicolae Jiga, Beclean 10 c.

Aceasta colectă în bani de ai noștri face sumă de 250 corane, care s'a depus spre păstrare la banca »Noiana« și pentru care și pe aceasta cale li-se exprimă generoșilor dăruitori cea mai adânc simțită mulțumită publică.

Ioan Pop David,
paroch gr. cat.

NOUȚĂȚI.

Biserică arsă. »Drapelul« scrie, că biserica gr.-or. rom. din comuna Voitec (com. Timiș) a ars scrum. Numai păreții goli mărturisesc că pe locul catastrofei a fost biserică. Nu se știe cauza focului. S'a pornit cercetare pentru că e bănuială că focul a fost pus.

Intrebați poporul. Despre mișcarea pentru reforme în China se mai scrie, că guvernul a alcătuit comitetul, care se studiază reformele, ce se se introduc în China. Comitetul e alcătuit din marii stetnici ai statului, din miniștri și secretarii de stat, apoi mai fac parte din el prințul Chum și viceregele Iuanșikai. Acest comitet are să prelucreze materialul, ce-l va primi nu din partea deregătorilor, ci a frunțașilor din popor, deoarece aceștia știu mai bine de ce are lipsă poporul și ce-i poate fi spre bine sau stricăcios. Cuvântul de ordine este acum în China: Intrebați poporul!

Nou cutremur de pământ în Chile. După marele cutremur de pământ, care a ruinat orașul Valparaiso, a urmat zilele aceste un nou cutremur în Chile. În orașele Taena și Arica s'au surpat mai multe case și au fost uciși 28 de oameni. Locuitorii sunt cuprinși de spaimă mare; ei nu cutează să șază în case, ci își fac șetri pe câmp.

Obiecte vechi de aur. În împrejurimea de la Beregszász (Ungaria) s'au aflat zilele aceste în pământ noue obiecte de aur și două de argint de pe vremea emigrațiunii popoarelor, pe când în ținuturile noastre își avea conacul poporul Gotic. Obiectele au fost duse în Muzeul național din Budapesta.

Oameni cari nu primise moștenirea. În Seghedin s'a întâmplat următorul caz ciudat: Anul trecut a murit acolo un econom bogat, Iosif Szücs, care și-a testat moșia, în preț de mai multe mii de cor. rudeniilor sale mai depărtate, dar' a lăsat, că venitul moșiei să-l folosească nevastă-sa până la moarte și numai după moartea ei să treacă moșia în stăpânirea rudeniilor. La pertractarea ce s'a ținut acum la notarul public, rudeniile au declarat următoarele:

— Noi nu putem să primim averea aceluia om, căruia nevasta lui nu i-a făcut o înmormântare cinstită.

— Dar' ce voiți? i-a întrebat notarul.

— Voim mai întâiu, ca femeia să desgroape pe mortul și să-l îngroape de nou, cu pompa cuvenită; mai departe dorim, ca veduva să dea fondului săracilor 1200 cor.

Treaba în forma aceasta a ajuns la judecătoria și fiind-că rudeniile n'au voit să primească moștenirea fără condițiile de mai sus,

cari însă nu se pot împlini, moștenirea o va lua statul, dând venitul ei veduvei până la moarte.

Espediție amănată. În un număr de mai nainte am amintit, că Dr. Wellmann voiește să plece la polul nordic ghețos al pământului cu un balon, cum plecase cu ani înainte inginerul André. Am dat și chipul locului de lângă golful de mare Virgo, unde se fac pregătirile de lipsă pentru calea aeriană și de unde era să fie plecarea. Wellman publică acum prin foi știrea, că anul acesta nu va pleca în drumul primejdios, căci nu e îndestul de bine pregătit. Plecarea se va face numai anul viitor pe vremea aceasta. Până atunci se continuă cu pregătirile și anume se vor renoua total mașinăriile mecanice în Paris. Expediția stă sub protectoratul Statelor-unițe, cari dau și banii pentru cheltuielile de lipsă.

Demonstrație contra unui profesor. Un profesor dela gimnaziul din Alba-Iulia a trântit aproape pe toți studenții, cari s'au supus la esamenele de emendare (îndreptare). Studenții furioși au făcut o demonstrație contra profesorului înaintea gimnaziului și l'au atacat pe uliță. Părinții băieților vreau să se plângă la ministrul contra profesorului prea strict.

Din Mediaș. La petrecerea de vară aranjată la 12 August 1906 în Mediaș au suprasolvit următorii: Atanasie Popovits, Mediaș 19 cor. Dr. Alexandru Morariu, avocat Ibașfalău 9 cor. Eugen Bian, notar Făget 7 cor. Dr. Romul Băilă, adv. D.-S.-Martin 5 c. Romul Mircea, protopop Mediaș 4 cor. Langa Vasiliie, inv. Dârloș 2 cor. Ioan Moldovan, prot. gr.-c. Mediaș, Marian Peculea, preot gr. cat. Stenea, Augustin Istrate, preot gr.-or. Idiciu, Galea Nicolae, preot gr.-cat. Hundorf, George Tufan, Tătărlău, Romul Rusu, nofar Tătărlău, Familia Doctor, Hejjaștalva, Ieronim Mircea, notar Ibișdorful-săs, Calușiu Marcian, c. adv. D.-S.-mărtin și X. I. fiecare câte 1 c. cărora li-se aduce mulțumită publică. — Pentru comitetul aranjator: Dr. Dionisie Roman, avocat.

Slăbiciunea de nervi și iritabilitatea tuturor oamenilor, cari lucră încordat, cum și anemia multor copii, după Dr. F. Weigl din München, își au nu arareori isvorul principat în luarea zilnică a cafelei de boane. Chiar și doze mai mici, cum o gustăm în cafeaua cu lapte obicinuită, sunt dăunose pentru organism. Apoi avem să băgăm de seamă, că chiar soiurile cele mai ieftine de cafea conțin mai mult cofein și astfel au efect mai păgubitor, Mai depante cafeaua de boane nu are de loc valoare nutritivă și asemenea beuturilor alcoolice, causează numai o iritație momentană, care în cele din urmă enervează toate puterile. De aceea se recomandă a nu lua nici când cafeaua de boane, fără de un adaos cu prisos de cafea malț Kneipp a lui Kathreiner, care micșorează considerabil amintitele efecte stricăcioase. Ear băiații, apoi cei ce au boale de inimă, de nervi și stomach, să nu ia decât Kathrein pur, care are un gust aromatic de cafea, e nutritiv și produce sânge. Din cauza multelor imitații de valoare mai mică, la cumpărarea să accentuăm espres numele »Kathreiner« și să luăm numai pachetele originale închise cu marca de scutire preotul Kneipp

Căldură mare în Londra. Zilele trecute după o vreme recoroasă de câteva săptămâni, s'a năpustit asupra Londrei o ferbințeală mare de 37—40° C. Oamenii petrec noapțile în liber, prin parcuri. Sunt și numeroase jertfe. Vre-o 40 de oameni au căpătat insolatie (arsură de soare) dintre cari 20 au murit. Câți-va neputând suferi ferbințeala, s'au sinucis.

Oficer și soldat. La satul Vezene (Istria) cu prilejul exercițiului militar un fecior din regimentul al doilea de vânători, cu numele Bertoti, a rugat pe oficerul Skreimel să-i dea voie să iase din șir și să ia apă în plosca militară. Oficerul nu i-a dat voie. Bertoti atunci în mânia sa a aruncat plosca în riu. Oficerul numai decât și-a tras sabia și i-a

tocat în cap pe soldat. El însă a fost suspendat pe loc și provocat să se înfăoșeze la judecătoria militară din Trento.

Jăfuire ziua. Invățătorul Lucian Bociad din Certejul-de-sus a vândut bucate săptămână trecută în târgul Devei și plecase spre gară. La capătul orașului însă a fost atacat de un țeran și de un soldat honved, cari l-au trântit la pământ și l-au bătut zdravăn cu bățele, încât sermanul invățător a amețit, Mișei gâdind că el e mort, i-au luat banii, 840 cor. și au fugit. Lucrul s'a petrecut ziua mare. Invățătorul a fost dus în spitalul din Deva. Hoții au fost în curând prinși. Țeranul se cheamă Petru Ungur, ear' apărătorul țerii Mano György.

Foale grecească în Săcele. »Brassó-Lapok« scrie, că Alcibiade Sardelli, grecul expulsat din România, care locuește de mai mult timp în Cernatul Săcelelor, va scoate în curând ziarul său »Iris« în noua tipografie din Cernatu. Ziarul se tipărește în 2700 exemplare.

Da, în Ungaria li-se dă voie tuturor haimanalelor a-și face trebșoarele, iar' noi băștinașii suntem prigonți pe toate căile!

Moștenirea guvernului grecesc. Guvernul Greciei a moștenit o sumă de 8 milioane de cor. Suma aceasta a testat-o guvernului Greciei grecul Dombolis, mort în Rusia, cu condiția ca cu ea să se facă a doua universitate grecească în insula Corfu.

Bine ar fi, numai cât noi ne temem, că milioanele aceste le vor păpa bandele grecești din Macedonia.

Congresul hornarilor. În timpul din urmă în Ungaria se țin tot felul de congrese cari discută, benchetuiesc și rezultatul — tufă. Acum țin un mare congres și hornarii sau urloierii din Ungaria la Timișoara, în 9 Septembrie c.

Îngrijirea gurii și a dinților. Pentru îngrijirea gurii și a dinților se poate recomanda mai călduros Kaiser-Borax; este fără miros, întărește ginginele, distruge producătorii de putrejune rēmași în gură din resturile de mâncări și delătură mirosul neplăcut și dă răsuflu proaspăt.

Bancă românească în Ibașfalău. Direcțiunea institutului de credit și economii »Racoșana« în ședința plenară ținută la 17 Iulie a. c. a decis înființarea unei filiale în Ibașfalău (Erszëbetváros) prin care se va oferi publicului român din acel jur puțința, de a se emancipa de sub influința băncilor străine din acel oraș.

Aceasta va fi deja a doua filială a »Racoșanei«; prima funcționează încă dela începutul anului curent în Mediaș.

Aviz. Onorații oaspeți, cari doresc a lua parte la adunarea generală a Asociațiunei ce se va ținea anul acesta la Brașov, în zilele de 8/21 și 9/22 Septembrie, sunt rugați ca — p ntru îngrijirea de quartire — să se anunțe la președintele comisiunei de încuarterare dl Nicolae Bogdan, profesor (strada Caterinei 15). cel mult până în 28 August (10 Sept. a. c) Tot odată să aduce la cunoștință, că comitetul poate va fi silit să angajeze și quartire cari vor trebui plătite. De aceea On. oaspeți sunt rugați, ca la anunțare să se declare, că la caz când nu se vor afla quartire gratuite, li-se pot angaja și quartire cu plată, rămânând în grija comitetului ca prețurile să fie moderate.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foil Poporului«.

Cununie. Elena Ciurcu n. Florea (Braşov) și Mateiu C. Jiga (Făgăraș) își vor serba cununia Duminecă în 9 Septembrie în biserica sf. Nicolae din Braşov-Scheiu.

Logodnă. Dșoara Mărioara Ganea din Ferihaz și dl Demetriu Duca, notar în Bendorf, logodiți.

Din pricina viforului. Un vifor uriaș a stricat calea ferată Oran-Colombecha din Franca. Trenul care a mers pe acolo a deraiat și doi oficiali de poștă au fost uciși și mai mulți călători greu răniți.

Adacale. În fața Orșovei se află în mijlocul Dunării insula (ostrovul) Adacale, care se ține de monarchia noastră. Mai de mult ea se ținea de Turcia. Locuitorii ei au fost Turci, cari se ocupau cu grădinaritul, cu pescuitul și negoțul, dar neputând trăi, au emigrat și Sultanul i-a așezat în Brussa (Asia mică). Mai rămăseră numai vre-o 16 familii în insulă. Acum s'au dus și ele la Brussa și așa insula este azi nelocuită.

Manevre în Silezia. Majestatea Sa se află la manevrele, ce se țin acum în jurul orașului Teschen din Silezia.

La manevrele aceste șeful statului maior contele Beck călărind însoțit de suita sa printre nește tufe, calul a lunecat și a căzut în o groapă cu apă, care avea adâncime de 1 metru. Beck s'a cufundat în apă și a fost scos de însoțitorii săi. El s'a suiat îndată pe un alt cal și a condus mai departe manevra.

Cazuri de moarte. Cu inimă înfrântă de durere anunțăm trecerea din viață a scumpului nostru tată George Crișan, preot. gr.-or. întâmplată Joi 30 Aug. c. la orele 5 dimineața după lungi și grele suferințe, în etate de 71 ani și al 47-lea al preoției.

Rămășițele pământești ale iubitului defunct s'au așezat spre vecinică odihnă, Sâmbătă în 1 Septembrie 1906 st. n. în cimiterul bisericii gr.-or. din Mediaș. Vasile Crișan, notar cercual fiu. Ana Crișan n. Măcelar nora.

Cu inima frântă de durere anunțăm moartea iubitului nostru soț, tată, ginere și unchiu, Nicolau Sasu, notar în Rusiori (I. Sibiu) întâmplată în 31 August c. la orele 5 a. m. după scurte și grele suferințe în al 49-lea an al etății, al 20-lea an al serviciului și al 17-lea el fericitei sale căsătorii. Inmormântarea a fost Duminecă, în 2 Sept. c. în Sibiu. Iosefina Sas soție, Eleonora Natalia Sas, sifă, vcd. Ana Petrișor, soacră, Augustin Bârșan și George Axente nepoți.

Regele Sârbiei salutat de Români. Regele Petru face o călătorie prin Sârbia. Sosind în calea sa la Cladova, a fost salutat de o deputație română constatătoare din generalul Crăniceanu, maiorul Corneliu și căpitanul Dragoș. Generalul Crăniceanu a salutat pe Regele Petru în numele Regelui Carol. Regele Petru a mulțumit în cuvinte alese. Regele a vizitat apoi canonicera română »Siretul«, ofițerii de marină de pe »Siretul« au vizitat naia »Țarul Nicolae II«, pe care călătorea Regele Petru. În onoarea Românilor s'a dat și un prânz de gală.

Procesul de presă al lui „Branik“. Pentru un articol despre proiectul lui Berzevici redactorul foaiei sârbești »Branik« din Neoplanta a fost pedepsit în 20 April la 2 luni temniță de stat și 200 cor. amendă. Acum Curia a respins recursul și a întărit osânda.

Falșificatori de bani. Proprietarul de case din Braşov, Szemerjay István, a fost arestat în vila sa din Tuşnad pentru falșificare de bani. În vilă s'au aflat uneltele pentru falșificarea banilor.

„Luceafărul.“ Din vrednica revistă literară »Luceafărul« a apărut Nr. 13-16 în o broșură. Numerii aceștia sunt alcătuiți din incidentul serbării jubileului regelui Carol al României și un exemplar se va prezenta M.

Sale în o legătură de lux, făcută din o cusătură artistică, lucrată de dra Hortensia Cosma. Coperta numărului este reproducerea acestei cusături, îmbodobită cu portretul M. Sale regelui Carol și al împăratului Traian, având de-asupra Coroana României cu vulturul. Numărul este voluminos (95 pag.) și e îmbodobit cu 24 de ilustrații în execuție foarte fină și artistică. Ilustrațiile se refer la familia regală, portrete, scene din război, sala tronului etc. Intre ele este și bustul lui Traian. Cuprinsul e foarte valoros și prețios. O bună parte a numărului o ocupă schițele, cari tratează trecutul neamului nostru, scrise de N. Iorga, Dr. Ioan Lupăș, V. P. etc. apoi schițe literare, poezii etc.

În legătură amintim, că de aci înainte »Luceafărul« va apărea în Sibiu, mutându-se dela Bpesta redacția revistei aici.

Abonaților. Facem luitori aminte pe abonații, cari capătă foaia sub următorii nri: 1652, 1563, 1566, 1700, 1571, 1224, 1460, 1458, 1568, 1530, 1550, 1195, 1501, 739, 1545, 1366, 1605, 1222, 1486, 1509, 1419, 1536, 1421, 1653, 1907, 834, 944, 1459, 1635, 1531, 1037, 1420, 1491, 1572, 1482, 1484, 1694, 2253, 1462, 1573, 1604, 1524, 1567, 1574, 946.

Acestora abonamentul le expiră cu sfârșitul lui August v. și așa toaia li-se sistează cu numărul viitor. Li rugăm deci a se grăbi cu înnoirea abonamentului.

Pentru gimnaziul din Brad. Din Orăștie s'au strins pentru gimnaziul nostru din Brad cu ocazia concertului bravilor teologi din Sibiu, dat spre acest scop, 1552 cor. Tot pentru acest gimnaziu a lăsat prin testament veduva Călara Săbău n. Feier (acum reposită) din Brad 1500 cor.

Pedepsit. Învățătorul Ioan Sighișoreanu din Ibașfalău a fost pedepsit la 10 zile închisoare și 600 cor. amendă, pentru că a dat sfaturi și îndrumări neamurilor și cunoscuților sei cum se călătorească mai bine și mai estin la America.

Faptul s'a luat, ca propagandă și îndemn pentru emigrare, ceea-ce se pedepsește.

Glumă și adevăr. Mai când Maghiarii au făcut mare zvon cu înfrățirea și pretinia Sârbilor, în Belgrad. Acum vreau să facă înfrățire cu Cehii. La aceste »înfrățiri« foaia kossuthistă »A Nap« dela 30 Aug. n. scrie sub titlul »Cum se face asta?«: »Am avut până acum în timpul de față: fraternizare cehomaghiară; fraternizare croato-maghiară; fraternizare sârbo-maghiară; fraternizare italo-maghiară și fraternizare polono-maghiară.

Și totuși când vine rândul a se da pe față frățietatea și amicitia, Maghiarul rămâne singur.

Noi răspundem, că se face așa, că Maghiarii nostri leagă »frățietate« cu toți, numai cu aceia nu, cu cari ar trebui să lege.

O greșală. O femeie rusoaică, care stă în legătură cu revoluționarii ruși, a puscat zilele aceste în Interlaken pe un domn bătrân, Müller, din Pariz. Bietul bătrân a căzut jertfă unei greșeli. Rusoaica a crezut, că Müller este fostul ministru de interne rusesc, Durnovo și de aceea l-a pușcat. Müller sâmana puțin cu Durnovo. Durnovo a fost în adevăr în Interlaken (Austria), dar se depărtase când s'a făcut atentatul. Rusoaica a fost prinsă și aflând că a greșit, și-a exprimat părerea de rău.

Raportor agricol. Ministrul de agricultură a numit de raportor agricol pentru cercul Caransebeșului pe dl Dumitru Codrean din Caransebeș.

Slovacl osândiți. Preotul slovac din Comlăușul slovacesc Ludovic Krdlicska și învățătorul Iuliu Sztik au fost pedepsiți de tribunalul bisericesc ev.-ang. din Bichiș la pierderea oficiului și 569 cor. amendă, pentru pretinsa crimă că acuzații au lucrat pentru

lăfșirea panslavismului; de fapt ei au apărut dreptul limbei slovace în biserică, școală și administrația comunală.

Teatru unguresc. De present și până în 15 Octombrie c. joacă în Sibiu, în teatru orășenesc o trupă de teatraliști unguri, sub direcțiunea dlui Heves Béla. Trupa dlui Heves dispune de puteri foarte bune. Reprezentațiile s'au început Sâmbătă, în 1-a Sept. c. cu pieza escelentă »Gül-Baba«, operetă în 3 acte, care s'a repetat Joi sara. Duminecă, în 2 Sept. s'a jucat »Koldusdiák«, Luni »Iános Vitéz«, Marți »A csöppség« și Miercuri »Paradicsom« tot pieze alese. Jocul actorilor e bun. Teatrul e bine cercetat. În repertuar sunt tot pieze recunoscute de bune. Prețurile sunt moderate.

Numeroase casuri de otrăvire se nasc din constipație. Fiecare persoană, care suferă de scaun neregulat, vântos, adună în intestine necurățenii, cari constau din resturi de nutrețiment semi-putrede și cari corump și discompun sângele. În apa minerală amară »Franz Iosif« este dat omenimii un product natural de lacsat, care se poate numi un mijloc ideal de lacsare, căci se poate lua an de an, fără să-și pearză efectul și fără a îngreua stomacul și întestinele.

Scrisori nenumărate de recunoștință, între cari de la cei mai escelenți medici, documentează acest adevăr.

Să se ceară deci în farmacii, drogherii și neguțătorii de ape minerale espres

»Apă amară Franz Iosif«.

Prețul bucatelor.

Asociațiunea regnicolară a agricultorilor din Ungaria, a publicat la 25 August n. prețurile bucatelor din piețele orașelor mai mari din țară. Din acestea însemnăm următoarele: (Prețurile sunt socotite după maza metrică și în coroane).

	grâu	săcară	orz	ovės	cucuruz
Arad	13.10	10.50	10.80	10.60	12.80
Aradul-Nou	13.10	10.40	10.70	10.50	12.60
Becicherecul-Mare	13.40	11.40	11.40	—	13.20
Oradea-Mare	13.—	10.—	10.20	11.40	13.60
Panciova	13.40	—	10.70	11.40	—
S-Miclăușul-Mare	13.20	11.—	10.—	13.60	13.20
Sătmar	12.80	9.60	10.80	10.60	14.—
Sibiu	14.40	11.90	11.40	11.—	13.—
Vârșet	12.60	10.20	10.40	11.60	11.60

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

68 26-42 a lui Sarg

oremă de dinți neincunjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

Abon. Nr. 1988 (6193). Trebuie pas în regulă. Cohalm. Trimis. De ce n'ați voit publicarea? E. S. în Mag. Ți-am scris o coresp. Așteptăm respuns

»Vieritul«. Am primit. Vine în nr. viitor. În chestia clișeelor ți se scrie de la reuniune.

I. D. în Sâng. Urmează în nr. viitor, pentru acesta sosind prea târziu.

Aur. Ign. în Suceava. Foaia se trimite numai plătindu-se înainte. Îți trimitem nr. de azi. Expedeză banii.

Devale. În chestia știută se va decide aici numai după adunarea »Asociațiunii« din Braşov.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer

AVIZ.

In cancelaria subscriului se primește — pe lângă toată întreținerea și salar 20—25 cor. lunar — un atare individ, carele e vărsat în afacerile notariale, care loc se poate ocupa la moment.

Ludoșul-mare, la 22 Aug. 1906.
p. u. Kis-Apold (Szebenmegye).

Ioan Cosma
not. comunal.

194 2—3

**Glasura pentru padiment
a lui Nejedly**

este cea mai durabilă și cea mai ieftină.
Lustruirea se uscă numai decăt.

Deposit: 193 3—6

Ludovic Fuchs.

Doi băieți

să primesc ca învățacei în lucrătorea de ghetărie și cismărie a subscriului

TEODOR MOLDOVAN

Str. Gușteritei Nr. 85 158 1—6
Sibiu — Nagyszeben.

Cărți pentru școalele populare.

- Popescu-Span, Antăia carte de lectură, leg. —.40.
- Carte de cetire II, leg. —.60.
- Carte de cetire III, leg. 1.20.
- Noul Abecedar de Dr. Petru Span, leg. —.40.
- Carte de cetire a II-a de Dr. Petru Span, leg. —.50
- Petran Dr., Gramatica rom. elementară. I. pentru cl. II și III broș. —.30.
- Gramatica rom. elementară. II. pentru cl. IV broș. —.60.
- Schullerus-Popovici, Carte de cetire maghiară, partea I. leg. —.50.
- Carte de cetire și gramatică maghiară, partea II. leg. 1.70.
- Carte de cetire, partea II, ediție redusă, B. leg. 1.—.
- Manual pentru propunerea limbei maghiare în școalele populare cu limba de propunere română. (Indigitară metodice și schițe de lectiuni.) De Dr. A. Schullerus și I. Popovici, broș. — 60.
- Icoanele de părete (edit. lui Hölzel) pentru învățământul intuitiv și limbistic (vezi Manualul lui Schullerus-Popovici pag. 26), I. Primăvara. II. Vara. III. Toamna IV. Iarna. V. Curte tărănească. VI. Munții. VII. Pădurea. VIII. Orașul. Mărimea icoanelor 140:93 centimetri Prețul C. 6.60 pentru o icoană trasă pe pânză.
- Kogutowicz M., A magyar korona országainak iskolai fali térképe (Mapa Ungariei) tras pe pânză, 12.85. Tot aceea (B kiadás) cu împărțirea comitatelor. C. 12.65.
- Europa iskolai fali térképe (Mapa Europei) tras pe pânză, 13.20.
- Az oszt.-magy. monarchia iskolai fali térképe (Mapa Austro-Ungariei) tras pe pânză, 12.65.

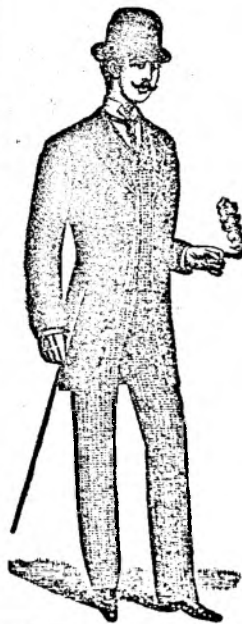
Librăria W. Krafft in Sibiu.

186 2—5

La croitoria universală

200 1—5 Strada Poplăcii 3 SIBIU Strada Poplăcii 3

Se pregătesc tot felul de vestminte, civile și militare, ca: **fracuri, jachete, sacouri, pardesuri, paltoane, uniforme pentru tot felul de trupe, haine de teatru, cum și jachete de dame.** Atrag deosebita atențiune a **dilor voluntari** asupra **uniformelor** ce se pregătesc în atelierul meu. Asemenea confecționez

Reverenți

în mod foarte solid, asupra cărora îmi permit a atrage atențiunea on. domni preoți și candidați de preoți. — Comande urgente se pot efectua și în timp de 24 ore. — Pregătirea primită în cursul de croit din Viena, pe care l-am absolvat cu succes, apoi praxa de mai mulți ani câștigată în diferite ateliere din Viena și Budapesta îmi dă posibilitatea de a satisface pe onorabilii mei mușterii atât prin o croială elegantă cât și prin esecutare întru toate corespunzătoare.

Rugând onoratul public român pentru binevoitorul sprigin prin comandarea de haine, semnez

cu deosebită stimă

IOAN PETRAȘCU, mesteru croitor.

Bandage patentate pentru hernie

priv. Imp. reg.

fără arc pe corp, cu arc pe pelotă.

Lei 14 buc. pe o parte
• 22 • pe amb. părți
Indicațiunea măsurii.

1) Incunjurul șoldului în centimetri; 2) Unde este hernia: la stânga, la dreapta sau în ambele părți; 3) Mărimea aproximativă a herniei: d. c. ca un ou de găscă, un ou de găină sau ca un pumn, etc. etc.

Această nouă construcțiune de bandage pentru hernie o pot recomanda ca cea mai **sigură, practică și comodă** ori-căruia care suferă de hernia cea mai gravă și îndelungată și chiar aceuia, care are ocupație grea. E recunoscută cu laude de toate autoritățile medicale și foarte bine recomandat.

O. NEUPERT NACHFOLGER
fabrioa de bandage

Viena I., Graben 39 A (în interiorul Trattnerhof)

Se espedează prompt cu ilustratul mod de întrebuițare contra ramburs.

Prospecte gratis la cerere.

191 3—12

Grand Prix espositiia universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg a lui KWIZDA pentru nutrire vitelor, mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

De peste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poștă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adundantei laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată. Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist ceroual, Korneuburg lângă Viena.

94 II. 9—25

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de **orloage, juvaere, artlioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de orloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.**

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 3 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

101 7—

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri ieftine.

Pentru edificiile comunale, de matriculă și parohiale cu prețuri reduse și pe lângă plătire în rate.

A se adresa la:

Prima fabrică trans. priv. ces. și reg.
de casse de fer și oțel

la

59 19—

A. G. ÖSZY, jun.,
Sibiu — Nagyszében.

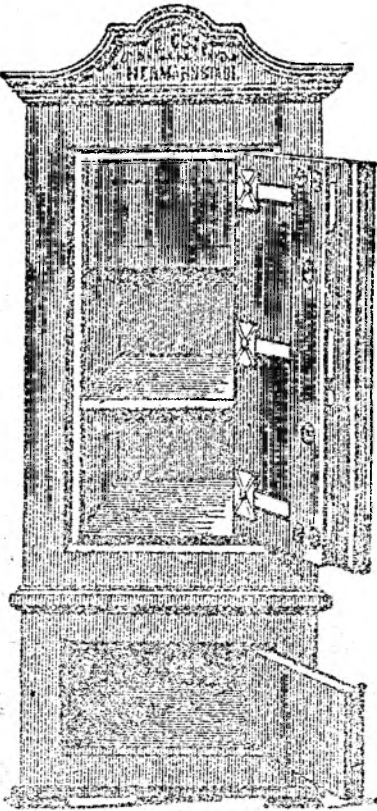
Depotul:

Piața Hermann,
pal. Habermann.

Fabrica:

Str. Măcelarilor Nr. 30,
vis-à-vis de Catedrală.

Preț-curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Oanei.

186 12—26

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 39—52

—* Intemeiată la anul 1868 *—

in Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

in toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare ou solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 4 Capitale asigurate asupra vieții: 4
90,981.088 coroane. 9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718·75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863·37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

Apa amară este singurul mijloc
natural de laxat, plăcut de luat.

45 15—25

Acordarea de clavire și reparaturi.

Ludovic Etter

Sibiu, strada Urezului 6.

Cunoștințele mele muzicale, cum și tehnice de mai mulți ani, pe cari mi-le-am însușit în fabricile de clavire din Viena, asemenea și o praxă estinsă mă îndreptătesc a asigura, că voi corespunde tuturor cerințelor onoratei clientele.

Fiindcă eu fac călătorii din timp în timp în cele mai multe locuri din comitatele Transilvaniei, așa rog pe onor. interesenți eventualele însărcinări resp. înștiințări a mi-le comunica sub adresa de mai sus, ca ocazional să merg pe acolo și să pot face serviciul.

Mijlocire de procurare de instrumente nouă din primele fabrici din țară și străinătate.

172 3—6

Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca să avem un teint alb și liber de piștură, cum și o culoare delicată a feții.

Să află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmaciile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 23—50

Carol Albert

croitor de cavaleri

Sibiu

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de toamnă

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 8—52

A T E N Ţ I U N E !

O cumpărare
ocasională!

Cât timp ține
proviziunea!

- f. 2.10 costă 1 orologiu de buzunar nickel remontoir, marca sistem Roskopf patent, cu lanț elegant de nickel și joujou.
- f. 3.65 costă un orologiu de buzunar rem. de argint china sau goldin, sistem Roskopf pat. cu lanț de nickel eleg și joujou.
- f. 4.50 costă 1 orologiu de buzunar rem. de argint veritabil, împreună cu lanț americ și joujou. Aceiaș cu coperiș triplu f. 5.20.
- f. 4.70 costă un orologiu de buzunar pentru dame de aur veritabil, cu lanț de dame lung, aurit.
- f. 11.50 costă un orologiu de aur veritabil 14 carate pentru dame, în casetă elegantă de mătase sau atlas, cu lanț elegant.

Garanță de trei ani.

f. 1.50 costă un inel de aur veritabil de șase carate, cu piatră eleg.

La fiecare comandă se alătură o oglindă de buzunar eleg. de celuloid. — Se trimit cu rambursă sau trimițând banii înainte. — Nu există risc! fiindcă ceea-ce nu convine se schimbă sau se returnează banii.

MICH. HOROWITZ

Casă de export, Cracovia, Kotelek 4 (Oest)

Catalog de prețuri bogat ilustrat (peste 1000 de ilustrații), cum tot felul de oroloage, articli de juvare, instrumente muzicale, articli optici și diverse unelte de casă și economie, gratis și franco.

169 6—10

Metale (mineraiuri)

în fer, aramă, zinc
cumpăr cu bani gata pe lângă inoicli
pe mai mulți ani.

Hermann Biermann

190 3—3

Breslau VIII.

Cărți pentru școalele medii.

- Viciu, Alesiu, Carte de cetire, pentru a V-a clasă gimnazială și alte școale medii întocmită după planul înaltului ministeriu ung reg. de culte și instrucțiune publică, broș. 2 40.
- Lăzăriciu, Ioan, Istoria literaturii române în usul tinerimei studioase. Edițiunea a 2-a, broș. C 2.—
- Barcianu, Popovici, Sava, Gramatica germană, teoretică-practică pentru usul tinerimei române. Ediț. a cincia, revidată și complectată de Dr. Danil Popovici Barcianu, broș. C. 2.80.
- Dicționarul român-german, revidat și complectat de Dr. D. Popovici Barcianu. Ediț. a III-a, broș. C. 6.—, leg. C. 7.60.
- Dicționarul german-român, revidat și complectat de Dr. D. Popovici Barcianu. Ediț. a III-a, broș. C. 8.—, leg. C. 10.—.
- Negruțiu, Ioan Fekete, profesor, Manual de stilistică pentru cl. IV. gimn., preparandii, școala reală, școala superioară de fete ș. a. precum și pentru privați. Ediț. IV. C. 2.60.
- Rozek, J Al, Crestomatia scurtă din poezi latini, adunată și provăzută cu note scurte. Tradusă după a patra edițiune, broș. —.60.

Librăria **W. Krafft** în Sibiiu.

197 2—3

Pene de pat
boeme ieftine!

5 Kilo: noue, seărmanate cor. 9.60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 175 4—6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Pentru tipar responsabil Henrie Meltzer.

Schimbare de local!!!

Comerțul de mașine de cusut și biciclete

Carol F. Wultschner

cum și atelierele lui și institutul de nickelat se află din 1 Sept. c. în
str. Poplăcii 43 (Quergasse, colțul Hechtgasse).

Rugându-mă de binevoitorul sprigin, semnez

cu distinsă stimă **Carol F. Wultschner**
mechanic în Sibiiu.

201 1—3

P. T. Domnilor, cari la toamnă intră în serviciul militar, ca voluntari îmi permit a le recomanda cu căldură

stabilimentul meu de uniforme și de vestminte pentru domni.

In acest stabiliment se pregătesc toate soiurile de uriforme, pe lângă serviciul cel mai conștientios și reel și cu prețurile cele mai culante și mai solide.

U
N
I
F
O
R
M
E

VOLUNTARI PE I AN.

LUDOVIC
FERENCZ

stabiliment de uniforme
și de vestminte pentru domni.

SIBIIU, strada Cisnădiei 33.

U
N
I
F
O
R
M
E

F. STOIBER

Sibiiu, strada Cisnădiei 57.

Deposit de mânuși și bandage.

Are onoare a recomanda înaltului stat militar și onoratului public civil depositul său bogat în toate felurile de mânuși de nou procurate glacé, svedice, de spălat (pentru oficeri și comis), de mătase și de ață (lungi și semilurgi), toate numai în calitatea cea mai bună, cum și în bandage și specialități și se roagă de prețiosul sprigin.

202 1—6

Școale private de muzică KAISER

conc. judecătorește

Viena, cercul 7, 8 și 9, anul școlar 1906/7 al 33-lea.

Institute de învățământ pentru toți ramii artei de tonuri, inclusiv opera și opereta. Anual 850 de frecuranți din inter și estern.

Curs pentru examen de stat (Octomvrie—Aprilie), cursuri feriale (Iulie—Septemvrie), 144 de candidați de-ai institutului au depus examenul de stat ces. reg., în parte »cu distincție«. Cursuri pentru artiști. Cursuri speciale pentru instructori de pian. Curs pentru măestri de capelă. (Candidații lor li-se oferă ocașia a se esercia în dirijare). Despărțeminte pentru instrucție teoretică epistolară. Cor mixt, orchestră, concerte, reprezentatii de opere și operete, atestate. Puteri didactice principale: cântăreața de curte ces. și reg. Friedrich-Materna, Dr. M. Dietz, docent univ. și membru al comisiei c. și r. de examene în muzică. Max Jentsch, Ludovic Kaiser, Gust. Guthell, directorul R. Kaiser etc. Prospecte și ori-ce informații prin cancelaria: Viena VII/1, strada Ziegler (Zieglergasse) 29. Pentru esterni se dă îndrumare de pension în familii onorabile.

199 1—3

AMERICA.

Plecarea din Havre
în fiecare Sâmbătă.

Bilete de călătorie prin
linia franceză.

Trimitere bună și repede. Intreținere escelentă
inclusive vin și licher. Bilete de călătorie pentru
căile ferate americane la ori-ce stațiune cu
prețuri originale. 182 4-13

Informații mai detaliate gratis și franco prin

linia franceză
VIENA IV. Weyringergasse Nr. 8.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de toamnă

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Saeko,
Jaqueto, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardie-
siuri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confec-
ționate în atelierul meu îmi per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 14 32-

Vindecarea doplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de
gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că
cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străină-
tate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și
starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată
în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu sigu-
ranță afla și calea, pe care ajungi la vinderarea reului,
ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și
împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni
în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-
runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile
de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea
în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de
răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau
la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e Institutul
special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta
VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștien-
țiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri
asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav,
nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de
boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palóc
vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din
fundament cu metodelor sale speciale de vindecare și
casurile cele mai neglijate, boalele de boacă, de
țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmatie
boalei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge,
de piele și toate boalele ce se țin de organele se-
cunale feminești. Pentru femei e sală de așteptare și
intrare separată. Consultațiunile la dă încep Dr. Palóc
de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminică
până la 12 ore la amezai).

Adresa: Dr. PALÓC medic specialist de spital,
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 28-

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
căroraș, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide

și alte

31 17-26

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brașele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

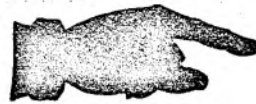
Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocașie de a putea alege un bun

Clavir, _____

Mignon, _____

Pianino, _____

Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN și se recomandă cu căldură olavirele
cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modul de joc
foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai
mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă
și contra influențelor așterne, sprafe etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul
edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se
iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecutiă cea mai solidă.

16 17-

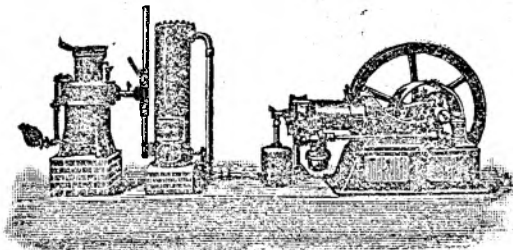
Tot acolo

representanța exclusivă pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, pro-
prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabri-
canților de clavire din Viena.

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto“
și locomobile pentru benzin
și petrol, cum și gaz de
iluminat.

Motoare de gaz aspira-
tor, cari se mină cu cărbuni
de lemn, coacs sau cărbuni
de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sunt pentru minat cele
mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal
consumă 1½-2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar
e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai esce-
lentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese
servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini și mori

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

163 7-28

Prete 300 de distincții înalte.
Prete 30.000 motoare originale „Otto“ în minare.

Condiții de plată favorabile.
Garantă deplină și serviciu culant.

Sirup de smeură

producție proprie
per chilo Cor. 1.50

la cumpărare în cantitate mai mare mai ieftin în
proporție corespunzătoare, se poate căpeta la

Victor Jauernig

Strada Morii. 180 4-10

În totdeauna bani în buzunar.

Până la 200 sau 300 Cor. lunar profit pentru
doamne și domni din toate clasele și pretu-
tindeni prin reprezentanți, lucrări de mână,
adrese, etc. pentru articole de consum. De-
tailii sub „Mercur“ Nürnberg 1, Fürther-
strasse 78. 178 4-10

Giuvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Cienădiei 14. SIBIU Strada Cienădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de **giuvaere, aur, ar-
gint și argint de China.**

== Cea mai renumită negustorie de aurărl. ==

Deposit de **orologioare de Geneva**
de aur și argint de cele mai fine pentru
domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări noue
și reparaturi. 15 35-

== Serviciu real. Garanție conștientă. ==

500 Coroane

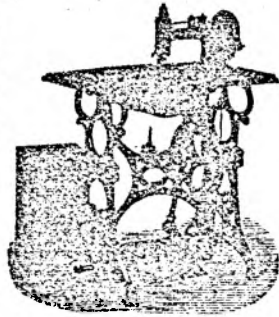
plătesc celui ce ar mai
căpeta vre-odată durere
de dinți ori îi va miroși gura după ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru
trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile:
la Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cienădiei 59;
ul. Turului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia
Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cienădiei.
În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săcesc: far-
macia Lederhüger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.
Să se ceară pretutindenea apă de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite
7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 2 20-

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 20 30 -

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sânt executate prompt, ieftin și conștientos cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Publicațiune.

Am onoarea a face cunoscut preastimatului public din Sibiu și jur, că 'mi-am mutat

ascuțitoria mea artistică

din Viena la Sibiu. Aici se efectuează briciuri, foarfeci și toate uneltele și instrumentele cu
cunoștință de specialist și pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ca specialitate țin întotdeauna un
deposit bogat de briciuri engleze, cu ascuțis concav prima și toate utensiliile pentru barbieri și
friseri. La aceste fac atenți în deosebi pe aceia, cari se rad singuri. Comande postale se efec-
tuesc în 3 zile.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

Alexandru Exner, ascuțitor artistic
Pământul-mic 13.

187 3-10

Fiecare invitație și rețipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamu lui Thierry

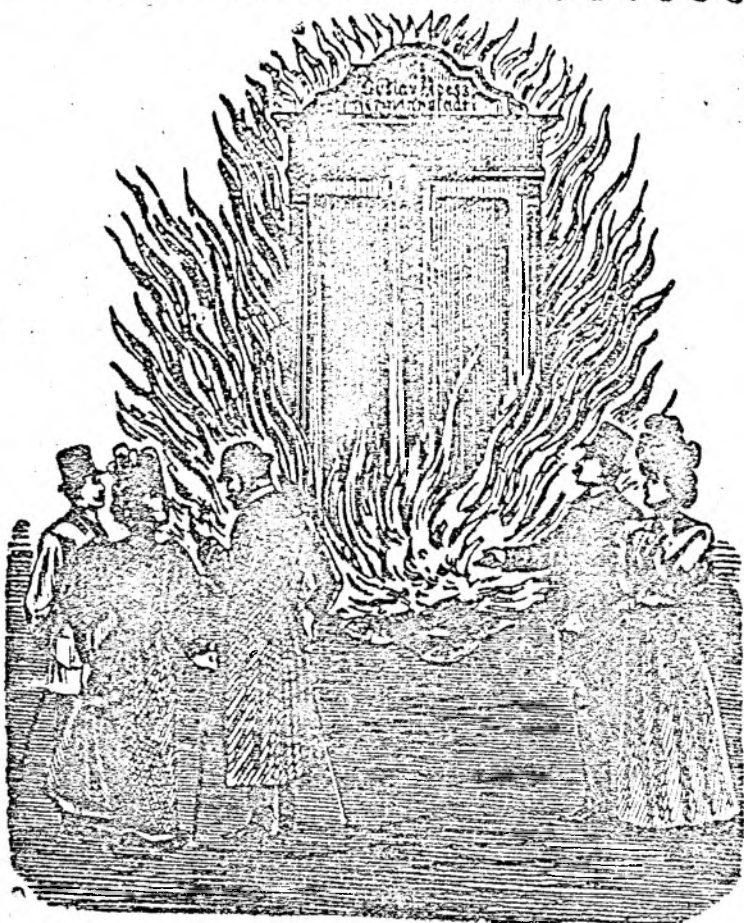
numai cu marca verde de călugărită. Scutit prin lege. De renume vechiu,
neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgârșiturilor de stomach, colicei,
catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble
sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alina de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra
contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflă-
turilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espe-
darea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada
lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.
Să se poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 4-52

Fabrică de casse.

Sabacrișul lui înz vels a face atent p. t. pu-
blical meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire ca. public, care caută casse, să binevoiescă
a fi ca atențiune în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în co-
mercia, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
țerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plățire în rata.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumână Acetylen.

Gustav Meess,

25 22-

fabrică de casse în Sibiu,
strada Peplăel-mare Nr. 8.